

OSTRAVAN.CZ

1. Muzikolog Viktor Velek zve do klubu Parník, kde představí zapomenutého ostravského rodáka Richarda Kublu**24.10.2022 ostravan.cz - Milan Bátor**

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadlo; Národní; ostravském

"Za kruté zimy v únoru, kdy snížek bílý padal, já kýchnul, zařval a byl tu, dřív než se kdo nadál. Dle nebožky mé maminky jsem pak tři týdny řval – nebyla to jakási předzvěst mého příštího povolání?" Úryvek z Kublova vlastního veršovaného životopisu a paměť ilustruje, že jeho osobnost nebyla jen podivuhodně vrstevnatá a obdarovaná hudbou, ale i poezií a humorem. Co vás k Richardu Kublovi přivedlo?

Řadu let se zabývám rekonstrukcí historie hudebního života vídeňských Čechů a Kubla mezi ně patřil. Ve Vídni studoval, vystupoval ve Volksoper a na dalších scénách, přijímal pozvání krajanů na jejich akce atd. Celý život se pohyboval mezi Ostravou, Prahou a Vídni. Vytypoval jsem si pro svou publikační činnost přibližně deset podobných ostravsko-vídeňských osobností, ale u Kubly jsem našel nejvíce materiálu – vydalo to na monografii typu "život a dílo" a na edici paměť. Ačkoliv měl své chyby, tak mě jako osobnost vždy bavil – měl rád život, ženy, auta, sport, dobrodružství, humor, vždy byl českým vlastencem a Evropanem současně, hudba mu byla vším – například roli Jeníka z Prodané nevěsty zpíval 899 krát!

Ostrava dala hudbě řadu vynikajících pěveckých osobností, ale na Kublu se dlouhá léta zapomínalo. Proč byl právě tento proslulý umělec téměř zapomenut?

Povědomí zpravidla udržuje rodina, ale ač byl třikrát ženat, tak linii potomků nezaložil. Pražské **Národní divadlo** jeho kult nepěstovalo, v **ostravském** divadle býval jen hostem... řekl bych, že k zapomenutí přispěla právě jeho neposednost a neukotvenost: byl všude a nikde. Nahrávky s jeho hlasem spadají do meziválečného období a technicky nebyly příliš kvalitní, takže ani zde nebyla živná půda pro jeho zviditelnění. Minulý režim mu patrně nezapomněl to, že si dovolil kritizovat poměry, a ze spárů StB ho vysvobodila poměrně chytrá taktika: všichni tvrdili, že je jen hloupý zpěvák zvyklý opakovat, co říkají druzí. Mohlo by se zdát, že své vyšetřovatele "převezl", ale mnohé nasvědčuje tomu, že se stáhl do ústraní a svému okolí přestal věřit.

Richard Kubla. (Foto: archiv V. Velka)

Ve středu 26. října v ostravském klubu Parník představíte tohoto významného umělce v komponovaném pořadu. Je o čem vyprávět? Bezesporu je. Vydalo by ta na sérii různých pořadů. Já se budu ve středu snažit mj. akcentovat "vídeňskou etapu", protože pořad je součástí festivalu Der Kultupunkt. Ten se soustředí na minulost, přítomnost i budoucnost kultury spojené s německým jazykem. Kubla byl v podstatě bilingvní, zpěv wagnerovských rolí v češtině považoval za zvěrstvo. Mám také připravenou nahrávku s memoáry, které nahrál pro rozhlas. A jeho osobnost přiblížím také díky charakteristice zpěvačky Marie Šponarové – s ní strávil podzim života.

Co vás na životě operního pěvce nejvíc zaujalo, inspirovalo a bavilo?

Nazval bych to jako furiantství či chacharství. Nebál se nafackovat tomu, kdo urazil dámu. Rázně si to uměl vyřídit s hudebními kritiky, neustále vymýšlel nějaké naschvály kolegům, rád cestoval (mj. vystupoval v Egyptě, v USA), v závěru života propadl vyvolávání duchů... prostě s Kublou se člověk nenudil.

Dá se z jeho příběhu vzít i poučení?

Poučit se můžeme z jeho úspěchů i chyb. Pro zpěváky jsou velmi cenné jeho zkušenosti s učiteli zpěvu. Ve svých pamětech popisuje celou řadu pedagogů, kteří byli vlastně šarlatáni nebo dokonce ničitelé hlasů. Někdo jiný bude fascinován jeho obětavostí: několikrát po odzpívání jedné štace nasedl do auta a jel zachránit představení, v němž někdo přišel o hlas a publikum čekalo, jestli organizátoři najdou zaskok! Kubla se na trase mezi Národním divadlem a dnešní Státní operou převlékl a automaticky z jedné role přešel do druhé! Publikum bylo na prvním místě, pak až strach o hlasivky.

Z opery Mistři pěvci norimberští. (Foto: archiv V. Velka)

Kubla nebyl jen jeden z nejlepších českých operních pěvců. Jakou roli sehrál v jeho životě fotbal a sport?

Role to byla velká. Miloval plavání, jízdu na kole, horské výšlapy, lyžování a nesmazatelně se zapsal do dějin ostravského fotbalu jako člen prvního fotbalového mančafu (tzv. Ostravský team). Hrál např. proti Slavii či Uherskému Hradišti. Kopal za tým vídeňských operních pěvců, za tým Volksoper, za tým jedenáctky Národního divadla v Praze... novináři rádi a vtipně hodnotili jeho výkony (mj. karikaturami). Ještě po padesátce vyhrával cyklistické závody a nijak mu v tom zjevně nevadilo ani kulatější "bříško".

V rámci vašeho pořadu v klubu Parník představíte i nahrávky. Co na nich vlastně je?

Nabídnu nahrávky jím namluvených pamětí, nahrávky s jeho zpěvem (opera, ale i vyšší populár) a pak také ukázky z filmu, v němž hrál trampa! Podařilo se mi nasbírat skoro vše, tak je z čeho vybírat.

Jsou k dispozici nějaké další artefakty?

Ano, pozůstalost nalezenou v Těrlicku jsem postoupil Ostravskému muzeu a věřím, že při nějakém kulatém výročí tato instituce připraví menší výstavu. Je tam např. medaile, korespondence, fotografie, hůlka... na další věci si teď hned nevzpomenu. Pozůstalost se dochovala díky jeho sestře Marii, která ho v mládí v Ostravě doprovázela na klavír – tehdy nejen při zpěvu, ale i při hře na housle. V opeře Siegfried. (Foto: archiv V. Velka)

Vaše knihy o Kublovi jsou psány současně v české i německé verzi. Jak tato dichotomie vlastně funguje?

Z pohledu autora dobře. Nabízím obsah knih v poměru 1:1 českému i německojazyčnému čtenáři. Příprava německé verze je pracná, ale podle mě to je jediná cesta, jak zviditelnit svou práci v zahraničí. Němčina ke Kublovi prostě patří. Od některých čtenářů

vím, že občas čtou německý sloupec, pak přejdou do českého... každý dle svého gusta.

Jaký byl jeho vztah k regionu a rodnému městu Ostravě?

Jak jsem již uvedl, Kubla si zakládal na svém češství a rád se vracel do Ostravy, kde měl řadu přátel a příznivců. Miloval Beskydy, v 50. letech tam jezdil na chaty zpívat rekreantům. Po "odejití" z Národního divadla v Praze (1945) mu zbyl jen zpěv v lázních, zotavovných, rekreačních zařízeních a krematoriích... s tím se smířoval jen těžko, ale taková byla doba.

Můžete teď pozvat čtenáře na svůj večer věnovaný osobnosti Richarda Kubly. Proč by si neměli nechat povídání o slavném operním pěvci ujít?

Protože by byla škoda sedět doma a nevyrazit za kulturou. Ale vážně: mockrát jsem se přesvědčil, že potlesk publika nepatří jen mé prezentaci, ale hlavně Kublovi samotnému. Může se to zdát divné či úsměvné, ale když o něm přednáším, tak je v tu chvíli tak nějak se mnou. Vstoupil jsem mu do života do té míry, že on vstoupil do mého. To se asi stává všem autorům biografii slavných osob, u mě je to velmi intenzivní pocit. Udělám maximum pro to, aby mé pásmo diváky zaujalo. V tom mi nepomohou jen obrazové a zvukové nahrávky, ale také dvojice Kateřina Michlová a Lukáš Michel – ujmou se přečtení několika ukázek z knih. Jako kantor vím, že sebelepší spíkr časem omrzí... a proto kus pořadu svěřím jiným hlasům.

URL | <https://www.ostravan.cz/76293/muzikolog-viktor-velek-zve-do-klubu-parnik-kde-predstavi-zapomenuteho-ostravskeho-rodaka-richarda-kublu/>

[« zpět na začátek](#)